

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 38.

New York, 29. marca 1902.

Leto X

\$500 000 podkupnine

Iz delavskih krogov.

Škandal radi danskih Antilov.

Washington, 27. marca. Pri danšnjem seji zastopniške zbornice je demokrat Richardson podal rezolucijo, katera določa, naj se imenuje poseben odbor sodnih članov, kateri mora preiskati obdobjitve, ktere je poluradni zastopnik danska vlade Christmas proti slednji objavil. Vseled njegovih zatrdil, bi po pridaji Antilov dobil en \$500 000 ali del podkupnine, s katerim denarjem bi moral podkupiti ameriške časnike in člane kongresa. Nadalje je Christmas tudi objavil, da se je danska vlada pogodbeno zavezala njemu dati 10 odstotkov od dobijene kupnine, s katerim denarjem naj odstrani vse zaprake, ktere bi ovirale prodajo otokov. Richardson navedeno resolucijo še ni pročital, že je bilo na licih demokratičnih vodij opaziti streh. Payne, kateremu je preteži škandal grozne neljub, skušal je na vsaki način resolucijo zavrniti, toda ko je Richardson izjavil, da ima prepis tajnega naznana, moral je obmolkniti.

Zbornica je resolucijo sprejela, na kar so izvolili preiskovalni odbor.

Novi parniki severonemškega Lloyda.

Ravnateljstvo severo-nemškega Lloyda naznanja, da bodo nova parnika "Brandenburg" in "Chemnitz" kmalu gotova. Parnika sta po 231 m-trov dolga, 16.5 metrov široka in bodo nosila po 10.000 ton tovora. V vsakem bode prostora za 1600 potnikov med krovja in za 50 potnikov v kajitah. Parnika bodo vozila vsako uro po 13 morskih milj in bodo vozila v severno Ameriko.

Poskušen umor in samomor.

Po ponesrečenem poskušu usmritti svojega nezvestega soproga, je dne 27. t. m. 22 let starca gospa Isaacks v New Yorku, zaržila na ulici karbolino kislino in kmalu na to umrla.

Mlada gospa je bila jedva leta dni poročena s Harry Isaackson, ki stanejo št. 116, Madison Ave. Nedavno sta se prepričala in Harry je takoj na to odšel, ne da bi se ved vrnil. Prepričali sta se pričela radi pravde gospodičine Florence Burns, ktera je, kakor je čitateljem znano, ustrelila svojega ljubčka. Isaackova je vedno Florence zagovarjala, kar pa njenemu soprogu ni ugašalo. Imanovanega dne sta se po naključju srečala na Market St. in ona ga je prosila naj pride zopet domov. Mesto, da bi Harry to storil, je hotel editi, toda obupana soproga je vsele iz žepa revolver in pričela streljati. Trije strelji niso pogodili in soprog je pričel bežati, toda deseta krugla zadela je soproga v levo roko in on je padel. Neki policaj je hotel nesrečnico prijeti, toda predno je to zamogel storiti, zavzela je karbolino kislino in par minut kasneje umrla. Isaackso je prepepljali v bolnico.

Nameravano linčanje.

Casper, Wyo., 27. marca. Ker bi morali danes obesiti morilca Charles Woodwarda, kateri je umoril šerifa Pickera, prislo je v mesto vse polno ljudi iz okolice, da vidijo "krasni prizor". Ko je pa sodišče naznani, da se izvršitev obesbe še ne bude vrnila, postala je čakajoča množica skrajno nesadovoljna. Bati se je, da ne bodo ljudstvo napadlo ječe in linčalo morilca. Danes je prislo iz bližnjega gorovja nad dvesto pastirjev, tako da je rasburjanje vedno večje.

Chayenne, Wyo., 28. marca. Množica je danes napadla zapor v Casper in oprostila v smrt obesjenega Charles Woodwarda, katerega so takoj obesili.

Premogarji ne bodo štrajkali.

Dne 27. t. m. zborovala je v New Yorku mirovna konferenca za vzdhanje sporazuma med delom in kapitalom v svrhu poravnave neprilik, ktere so nastale med premogarji in posebniki rogov. Zborovali so toliko časa, dokler niso delavski zastopniki napovedali štrajka prekljici in sklenili 30dnevno premirje, da tako "konferenco" preide spoprazum med delavci in delo dajalcem. Posebniki rogov so vse sklepne privolili, dasiravno o delavskih sahovah nečejo ničesar vedeti.

Zbrovanja so se udelenili istoni mirovni "angeli" kakor preje; pridružilo se jim je še par predsednikov raznih železnic in premogovih družb.

Premogarji v lowi bodo štrajkali.

Des Moines, Ia., 27. marca. Za stopniki premogarjev in posebniki rogov so se medsebojno obvestili, da si ne bodo stavili ved predlogov v svrhu sporazuma, in da ni jedna stranka ne bo ostavila svojega stališča. Iz tega je klepati, da bodo s 1. aprilom pričeli vsi premogarji države lowi štrajkati. V državi delajo kaci 12 000 do 14 000 premogarjev.

Tkalci štrajkajo.

Fitchburg, Mass., 28. marca. Tkalci tukajnjih "Worsted" in "Booli Mills", kteri tovarni sta last "American Woolen Co.", so danes v znamjenje solidarnosti s tkalci družbenih tovarn v Rhode Island z delom prenehali. Slednji štrajkajo za odpravo takozvanega dvojnega dela. Tkalnice sicer še niso zaprte, vendar so bode pa to moralno zgoditi, radi česar bodo kaci 1000 drugih služabnikov moralno tudi počivati. Delavci so sklenili štrajk po dnevnem posvetovanju. Včeraj se je že zatrjevalo, da delavci ne bodo z delom prenehali.

Povlašanje plače.

Bethlehem, Pa., 28. marca. Delavci v topilnicah "Thomas Iron Co." v Hallertownu dobili so danes desetodstotno povlašanje plače. Od 1. aprila nadalje dobivali bodo po \$1.20 na dan. Tudi družbeni radnji bodo povečano plačo.

Štrajk radi predujma.

Petersburg, Va., 28. marca. Služabniki tukajnjene "Petersburg Iron Comp.", so danes pričeli štrajkati, ker se je družba branila delavcem predujma. Delavci dobivajo svojo plačo mesečno in sicer vedno v sobotih pred 1. dnevom meseca.

Danes so delavci zahtevali predujm radi praznikov, toda ravnateljstvo

je izjavilo, da ne more izplačati, ker je delovodja bolan in ker je blagajnik na potovanju. Takoj na to so delavci pričeli štrajkati.

Nezadovoljni grobokopi.

Chicago, Ill., 28. marca. Tukajnjeni grobokopi se bodo v kratkem organizirali, vendar pa še niso odločili se li bodo pridružili "American Federation of Labor" ali "National Building Trades Council," radi česar bodo s organizacijo toliko časa čakali, da rešijo slednje vprašanje.

Vsele dolobraznih pokopalijščev smoje grobokopi vsaki dan le po štiri grobe kopati; za

vseki grob dobre 50 centov.

Radi tega saslužijo le po \$2 na dan, kar im pa ne zadostuje, ker imajo skoraj vsi velike rodbine. Razun tega delujejo posebniki pokopalijšč na to, da jim daje nagrado, radičesar jim samorejo delodajalcu plačo še bolj snišati. Da vse to preprečijo, bodo sedaj vstanovili unijo.

Obnovili lansko plačilno leštvico.

Altoona, Pa., 27. marca. Premogarji in posebniki tukajnjih rogov so potrdili letošnjo plačilno leštico tudi za prihodnje leto, katera določa raznu navadne plače deseturno dnevno delo.

Poneveril \$26.000.

Triindvajsetletni klerk newyorské Riverside banke H. G. Bell je kljub svojej mladosti znal poneveriti svoj \$26 000. Ko so primanjkljaju prišli na sled, je Bell naravnog zginil. Poneverjenju so prišli dne 28. t. m. na sled.

Kakor je večina bandnik uradnikov, tako je bil tudi mladi Bell sila pobozen in je v Calvary baptistovske cerkvi oddal listke za sedež, s svojim 14letom je prišel v banko in je veljal do sedaj za najboljšega uradnika.

Ko mu je bandni blagajnik nazzanil, da bodo njegove knjige pregledali, bil je izvan sebe in dejal, da tega ni potreba, ker je že toliko let v banki in da je vedno pošten. Ko so pa kljub temu pričeli pregledovati njegove knjige, je Bell jezno ostavil pisarno, ne da bi se ved vrnil.

Njegov "način posovanja" je bil sleden: Ako je kedo v banki naložil denar, recimo \$1000, je on denar spravil in ga ni vknjižil. Ako je prišel našlagalček čeb za izplačilo denarja in ko je tajnik trdil, da "denar ni naložen," potem je Bell izjavil: "Da, denar je tukaj, samo jaz ga še nisem vknjižil." Primanjkljaj je vzel in denarja, katerega je naslednji naložnik izročil banki.

Takoj je bilo našlagalček čeb za izplačilo denarja in ko je tajnik trdil, da "denar ni naložen," potem je Bell izjavil: "Da, denar je tukaj, samo jaz ga še nisem vknjižil."

Primanjkljaj je vzel in denarja, katerega je naslednji naložnik izročil banki.

V tukajnjih dneva so v Združenih državah porabi za \$800,000,000 mess, od katerih sveta dobi trust \$560,000, dočim dobe ostane drugi drugi ne more dobiti za pridobitev potrebnega messa.

Trust namenava takozvane merske tvrdke v mestih popolnoma odpraviti, pokupiti mesnice in sedanje mesarje obdržati za delovodje, kateri bodo dobivali določeno plačo.

Vsekakor je v Združenih državah porabi za \$800,000,000 mess, od katerih sveta dobi trust \$560,000, dočim dobe ostane drugi drugi ne more dobiti za pridobitev potrebnega messa.

Velik požar v Scrantonu.

Scranton, Pa., 27. marca. V

Patersonu zgoreli sta danes zjutraj

dve vrsti his na Main St. Med

drugimi hišami zgorela sta dva hoteli,

Port La Mar in Juan Griego na

otoku Margarita in ponovno zasedlo

mesta Cumana ter Barcelona v

državi Bermudez. Vstaši pod vodstvom

Domingo Monagas, ki so oblegli

Barcelono, so se vrnili.

General Riera je še vedno v državi

Falcon in se skuša združiti z generalom Mantila.

Mesto Barquisimento v državi

Lara je še vedno v nevarnosti radi

vstašev.

Danes se brzojavlja, da so vstaši

vzeli mesti San Antonio v državi

Bolivar in Maturin v Bermudez.

Vladino vojaštvo pod vodstvom

generalja Varela je gremagal v

državi Coro.

O trustih.

Nenasitnost trusta za meso.

Nenasitnost in dobičkažljenosost trusta za meso prezesa v najnovjem času že vse meja.

Tekom minolega tedna podražilo se je meso, katero je bilo itak že drago, še za tri do štiri centa pri funtu. Povišanje cene je bilo splošno, tako da bodo letošnji trustovi dohodki presegali \$100 000 000. Radi podražitve mesha je na tisoče rodbinam v New Yorku, vzdrževanje mesa skoraj nemogoče. Toda kljub vsemu temu je mesarskim baronom povsem lahko še nadaljnje miljone odveziti ljudstvu, kjer je popolnoma brez varstva pred vsestranskim izkorisčevanjem, kajti trustu je treba le brzojavno svojim agentom naznamiti nadaljnje povlašanje cene. Slednji trustovi zastopniki skrbejo za to, da se jih posamezni mesarji povsem vdajo. Daje pa to trustu močno storiti, prisvojil si je vse trgovske živine, katera kontrolirajo trdke Armour, Swift, Morris in Henimond, kateri delujejo v popularnem sporazumu. Vsaki drugi mesar mora svoje težedne račune točno poravnati, ker drugače mu takoj prodajalnice zapro, na kar nikjer drugje ne more dobiti za pridobitev potrebnega messa.

Trust namenava takozvane merske tvrdke v mestih popolnoma odpraviti, pokupiti mesnice in sedanje mesarje obdržati za delovodje, kateri bodo dobivali določeno plačo.

Vsekakor je v Združenih državah

porabi za \$800,000,000 mess, od

katerih sveta dobi trust \$560,000,

dočim dobe ostane drugi drugi ne

more dobiti za pridobitev potrebnega messa.

Sedaj je hitro povzela svoje

vrednostne stvari in bežala na ulico.

Še le ko je prišla na ulico, se je

spomnila, da je dečka pozabilo v

stanovanju, vendar so je pa gasilci

preprečili, da ni odšla zopet v go

reč hišo. Kmalu na to so pa ga

silci zapazili malega Walterja na

oknu. Razprostili so takoj rešilne

mreže in ko je mati dočka pozvala,

je slednji srečno skočil iz tretjega

nadstropja v mrežo, ne da bi se mu

kaj zgodilo.

Dvanajstletni morilec.

Washington, 26. marca. Danes

se je pridelala poročna obravnava

proti 12letnemu zamorsku dečku

Hezekiah Coates, kateri je v decembru minulega leta umoril osemletno dekleco Carrie Corbin.

Proti Mormonom.

Tako zavzano misijonsko združenje,

ktorje obstoji iz članov vseh krščanskih veroispovedi, izdal je poziv,

Entered January 15, 1902, as second-class
matter, Post Office at New York, N. Y., Act
of Congress of March 3d, 1879.

„Glas Naroda“.

Mat slovenskih delavcev v Ameriki.

Izdajatelj in urednik: Published by:

FR. SAKSER,
109 Greenwich Street, New York, City.

Na leto velja list za Ameriko..... \$3.-

Na leto..... 1.50.

Za Evropo za vsa leto..... gld. 7.50.

” ” ” leta..... gld. 3.75.

” ” ” leta..... gld. 1.80.

V Evropo pošiljam list skupno dve številki.

„Glas Naroda“ izhaja vsak tretjak, četrtek

in soboto.

„GLAS NARODA“

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Tuesday, Thursday

and Saturday.

Subscription yearly \$5.

Advertisements on agreement.

Za oglašec do 10 vrstic se plača 30 centov.

Dopolni bres podpisna in osobnosti se ne nata-

tanejo.

Denar naj se blagovoli poslati po Money

Order.

Pri spremembni kraju naročnikov prosimo,

da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da

hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljanjem naredite naslov:

„GLAS NARODA“,

109 Greenwich Street, New York, City.

Telefon 3795 Cortlandt.

—

Velika noč.

Zopet je nastopila preljuba spomlad, ki vzbuja mater naravo iz zimskega spanja, probuja rastlinje po poljanah in hribih ter vzbuja dosedaj zaspala ali vtrpnela bitja. Kakor prenovi spomlad vso naravo in njene neutrujne prebivalce, tako prenové in razvedre tudi najlepši prazniki v letu, velikonočni, srca vesoljnega krščanstva!

Kako vesselje je opaziti na licih katoličanov na Veliko nedeljo zjutraj, iz vseh ust prihaja v srečo se gajoči rek in pozdrav: „Kriste je vstal!“

Kakor v starej, ljubej nam domovini naznajo zvonovi raz vi-

socih cerkevnih stolpov vstajenje Gospoda, tako nas tudi tukaj vzdrami pritrkovanje v zvonikih krščanskih cerkv. Vse mlado in staro, siromašno in bogato, bolehnute zdravje ljudstvo hiti v cerkve, da tam sliši Alelujo. Kakor v starej domovini, tako pomenjajo tudi tukaj Velikonočni prazniki med sebojno ljubezen in radost. Le žal, da onstran oceana, v rodnej nam zemlji se vedno divja domači boj, katerega se tukaj posebno v zadnjih letih previdno ogibamo, ker to ne hasni nadročenemu napredku. Čepravno pridne kdo vsled dolgega časa svojemu bližnjemu kaj očitati, raje one psovke pomilovalnim nasmehom prezremo, nego da bi dotičnika pokarali in vračali jednako z jednakim.

Upajmo toraj in gojimo srčno željo, da pride tudi v starej domovini do sporazuma in vspomnega dela na polju gospodarstva. Upajmo, da bode tudi Slovence zdramilo vstajenje Krista, kjer je trpljenje in zaničevanje tako mirno in udano prenaseljeno, ktere potrešljivosti in udanosti pa dandanes ni več opa-

zati.

Ako se ozremo v rasburkano morje življenja, morajo se nam jenješti lasje; kako lepi, da prelepi so katolički nauki o ljubezni do bližnjega, o potrpljenju itd., toda kako vse drugače se postopa: brat bratu več ne privošči kruha, edita se uborni zaslužek, brat upro pasti svojega brata, samo da postane drugi deležen zaslužka, ki nima srca za naš narod.

Dal Bog, da bi vse one lepe naške, ktere se vesoljnemu krščanstvu dan na dnevom in letu za letom raslagajo, spoštovali vse brez izjeme; dal Bog, da bi vstajenje Gospoda, ali spomin na nekočno ljubezen že skoro pričelo omahčevati srca oskrčnežev, ki hrepene le po premoženju, bogastvu in raskošju, ki smatrajo svoje delavce sušnjem in jim vržejo le tu pa tam kako golo kost. Dal Bog, da bi pomladno solnce posijalo na prerojeni svet, na svet zadovoljstva in pravega bratoljubja, ko bodo med enakopravnimi, da bi se že skoro oglišli zvonovi ras visocil lin in naznajili zastaranemu človeštvu: rešeno si težkih spon in tlačenja po lastnih sobrati!

Da dobri „Northern Pacific“ železnica istočno zverzo z Chicago, kupiti je bilo treba „Burlington“ železnicu. To je veljalo seveda zoper vse polno milijonov dolarjev — koliko, to je Morgan pozabil in tudi več ne ve, kdaj je imenovan železnicu kupil. Vedel je le še toliko, da je takrat sklenil z J. J. Hillom, da boda delnicam „Burlington“ železnice zvrla ceno do \$200, radi česar ga je takrat vesoljno časopisje napadlo. „Za nas“, dejal je Morgan, „bile so delnice več vredne.“

Ko je bil Morgan v Evropi, je zvedel, da skuša ravnatoljetno „Union Pacific“ železnice prilastiti si tudi „Northern Pacific“ žele-

znicu. Da to prepreči, brzojavil je v New York in naročil, naj njegova tvrdka kupi 150.000 delnic „Northern Pacific“ železnice, in sicer po vsakej cenai. „To sem storil, ker si štejem v dolžnost“, dejal je Morgan, „da čuvam naše delničarje.“ Ko je prišel iz Evrope v New York, bil je že neomejeni poselnik obes železnice.

Cecil Rhodes.

Dne 26. t. m. umrl Cecil Rhodes je bil tipična slika sedanja kapitalistične dobe. Kakor so v 16. stoletju Cortesi in Pizari novoodkriti prekomorski deželi z ognjem in medom opustoševali, da si na ta način baje opravljeno prilastiti neizmerna bogastva novega sveta, taksi so tudi kapitalisti današnjih dni, kteri v imenu „kulturne“ in „civilizacije“ s puškami in topovi osvajajo kraljestva in republike, da v njih neomejeno izvršujejo svoje vsestransko izkorisčevanje.

Cecil Rhodes je bil prvak ravnonoskar navedene vrste ljudi. Ako primjerjam cerkveno delovanje minilih stoletij z onim kapitalistov sedanja dobe, potem je Cecil Rhodes povsem sličen onim vodjem, kateri so se dejanski udeležili osvajevanja, in med katerimi se je Richelieu in kraljevsko državo v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti. Vas postave sedanje kolonialne vlade, nadalje postavne pravice itd., naj ostanejo tudi v nadalje pravnoveljavne. Da bode Zjedinjenim državam mogoče neodvisnost Kube in novo republiko pred inozemstvom ščivati, naj kubanska vlada Zjed. državam pravico posredovanja v slučaju, da je življenje in last kubanskih državljanov v nevarnosti.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarija 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI :

Fredsednik: JOHN HARJAN, Box 303, Ely, Minnesota; Podpredsednik: JOHN GLOBOKAR, Box 871, Ely, Minn.; I. tajnik: JOSEF AGNICH, Box 266, Ely, Minnesota; II. , JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota; Blagajnik: IVAN GOVŠEK, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI :

IVAN PAKIŠ, Box 278, Ely, Minn.; MIKE ZUNIČ, 481-7th St., Calumet, Mich.; JOSEF GORIŠEK, 5136 Ruby St., Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR :

JOHN KERETIŠEK, predsednik, Box 135, Federal, Pa. JOHN GERM, 1108 Cherry Alley, Braddock, Pa. FRANK VLAKOVIČ, 1202 S. 13th St., Omaha, Nebr.

PRISTOPILI:

K društву Srca Jezusa St. 2, Ely, Minn., Frank Ahačevčič rojen 1860, Matija Dremel 1864, Matija Peterlin 1878.

Društvo šteje 215 udov.

K društvu sv. Barbare Štev. 5, Soudan, Minn., Josip Boben rojen 1855, Anton Černigel 1855, Josip Govednik 1876, Anton Kočevar 1865, Frank Prešern 1877, John Slatich 1857, George Težak 1858, Nikolaj Kasanich 1865.

Društvo šteje 48 udov.

Josip Agnich, I. tajnik

Dopis: naj se blagovolijo posiljati na I. tajnika: Joe Agnich, Box 266, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugom.

Denarne posiljave naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govšek, Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

V velikonočnej noči.

(Konec)

so se veselje misli in slike... Šumeli so gozdi. Njemu je bil ta šum poznan, ono svobodno, jednokomerne doneče šumenje. On je poznal glasove gozda v svojih dreves: velečast a snreka oglašala se je visoko skoraj v oblakih v najlepšem temenu želesju, jelke šepetale so pritajeno, melodično šumelo je list dravje s svojimi viktimi vjemami in bojazljivo listje topole se je treslo. Prosta v zraku se veselje ptica je peli ter se radostila, mali potoci skakjal je veselo čes kamejne in padal v male vodopade in visoko nad begunom iz sibirskih rudnikov, kteri potuje po nepreglednih gozdih, sledile so mu ptice selke.

Jetnika je obdal nekak spomladni duh; počasi se je vzdignil na svojem ležišču in začel prostete dihati, njegove oči so zrle pozorno — naenkrat so se zasvetile v radosti in neveri, on neprestani begun pred zakonom in postavo, on ki je v gozdu prost kark ptica — on je ugledal nekaj neverjetnega — odprta vrata!

Nepremagljiva želja po prostosti pregnala mu je bolesen. Mrljica je takoj zginola, ko je sročen polnim nade ugledal odprta vrata.... Že naslednji trenotek je vstal. Vse mrlična vročina, ki je bila v bolničevi glavi, stopila je v njegove oči, ktere so jednokomerne trpko in strašno zrle v svobodi.

Nekdo, ki je ostavil cerkev, odprl vrata in glasovi daljnega toda radi tega še bolj vplivajočega petja, prišli so do njegovih ušes in takoj sopot vtihnoli. Na bledem obličju pojavilo se je duševstvo, miline oči so se napolnile s solzami in pred njimi pojavila se je slika, ktero je že prej s svojim dušnim očesom videl: tista zvezdnata noč, šumenje smrek, ktere so rasprostirale svoje temne vrhove nad staro cerkvijo domače vasice; videl je tropo svojih rojakov, domačo hišo na robu potoka in — on je hitel, da se te slike kakor hitro mogče vresničijo, da boste prej ko mogoče doma, pri svojih. — Med tem je pasnik klečal in molil pred vratmi cerkev.

Mladi novinjec je puško na ramenih počkal po odkazanem prostoru; pred njim se je razprostiralo pusto širno polje na katerem je jedva skopljen sneg. Lahek vetrč se je igral s suho visoko travo na stepi, ktera je šumela istako, kakor travu minolega leta in šumenje je odneselo v sru mladega vojaka ter mu odsviljalo žalostne misli in hrepeneje. Obstal je pri sidu, postavil puško na semljo, se nanjo naslonil

in se vtopil v misli svojo. On še ni popolnoma zapadel čemu je pravzaprav tukaj — v tihet, svednostni noči, z orožjem v roki sredi pustega polja.... Sploh je on še popolni „mušik“ iz dežele, on še mnoge ne razumi, kar mora voljeti razumeti radi cesar se ni čuditi, da ga njegov tovariš radi vaških navedeb izsemhejmo. Še pred kratekim je bil svoj lastni gospodar, posestnik in delavec lastnega zemljišča — in sedaj! Njegova mlada žena je napolnjena s strahom in nepoznano bojanjijo, ktero ne more zapopasti, ktera mu pa vendar pri vsakem koraku sledi, radi ktere o vsakih svojih činov premisli in prostega kmečkega sina na ta način prisili v čopokršino in disciplino strogega vojaškega zakonika.

Toda sedaj se sam. Pusti pogled na stepo in šumenje vetrov po visokej travi, storilo ga je zaspanim: pred njegovim očmi pojavile so se slike iz njegovega rojstnega kraja. Tudi on je videl domačo vasicino in oni isti veter je vel preko nje; cerkev je bila razsvetljena in tudi tukaj so se vpogibale veje nad domačo cerkvijo.

Tu pa tam se je zavedal, in se sredi dremanja stresel, na kar je bilo v njegovih črnih očeh čitati: Kaj je to? Ono polje, puška, zdovje? Čemu sem tukaj? Za trenotek se je zavedel sedajnosti, toda kmalu ga je dovedeo jednolično šumenje vetrov nazaj sredi slik njegovih sanj, ktere so mu predocile njegovo domovino, in zopet je mladi vojak lahko zadremal slionec na svoji puški....

Ne dačel od prostora, kjer je stal novinec na strazi, pojavila se je na obidju temna stvar; bila je glava človeka, glava postopa. On je zri na daljno polje, na česar obzorni robu je bilo jedva videti temen gospod — njegove prsi so se razširile in on je hlastno dihal sveži nočni zrak. — Počasi in previdno se je spustil po sidu nazvdol....

Nočno tišino so prekinoli veseli svoki zvonovi. Vrata zaporov so se odprla in na dvorišču se je pojavil cerkveni spredvod. Jetniki so nosili prizogene svade, zastave in naenkrat so se pa obrasne potese jetnikov spreminile, njegove oči so se široko odprle, prsi so prostej dihal — v njegovoj dubi pojavile cerkvene slike. Iz cerkve je prihajalo petje.... Vojak se je tresel, vzel kapo raz glavo, se prekrizal in molil ter tako obstal s povzdignimi rokami. Postopajše prisel na semljo in je hitel, da doseže visoko travo na stepi.

„Stoj, stoj, prosim te,“ kljal je vojak in v stahu povzdignil svojo puško. Vse ono cesar se je tako bal, kar ga je tiralo v neprestano bojasen, vse ono se ga je nemudo-

ma polastilo, ko je ugledal nesrečnega beguna. „Služba, dolžnost, odgovornost!“ to so strašne besede, ktere mu nič dobrega ne obetajo. Hitro je prikel puško, zatisnil obe očesi in ne da bi meril, s tresočo roko ustrelil....

Zopet se zvoni v mestu zvonovi v milodonskih prekrasnih akordih in zopet se je oglasil glas malega zvona cerkvice in ječah, kteri se je hotel vzdigniti proti nebu ter se je padajoči niže in niže, kakor ptica z bolnimi peruti poizgubil po ravnnini. Med tem so pa v cerkvi peli, da je odmevalo po polju: „Krist je vstal!“

Sredi tega petja zaslišal se je strel, kteremu je odgovoril slabij jokajoči glas.... Za trenotek je vse vtihnolo. Le daljni odmev strela se je valil po planjavi in umiral v daljini.

Drobnosti.

Vesti s Kranjskega. Na Vrhniku je bil soglasno izvoljen županom g. Gabrijel Jelovšek, dosedanji zasluzni župan. — V Idriji začelo prihodnji mesec graditi novo poslopje za realko. Poslopje bo enonadstropno, gotovo bo do zime. — V Ljubljani sujejo uradniško stavbo društva.

Nesreča. Dne 13. marca je bila v Borovnicu na križpoti povočena dveletna deklinka Ana Šivic. Otrok je po 2urnem trpljenju umrl. Povozil jo je hlapec slavnega Merhuna z Brega.

Žalosteni slučaj. Dne 13. marca je ljubljanska policija artovala tajnika posojilnice v Žužemberku, kteri je obdolzen, da je tekom let poneveril večjo sveto posojilničnega denarja. Ko se je ponoverjenju prislo na sled, odpeljal se je tajnik z doma in šel v Trbiž z namenom, da se ustreli. V Trbiž je dobil obvestilo, da je škoda plačana in da se stvar izvensodno poravnava. Vsled taga se je vrnil v Ljubljano, a tu ga je policija po sodnem naročilu artovala in izročila sodišču. Nesrečni mož je užival v Žužemberku velik ugled in splošno zaupanje. Čuje se, da so ga veliki izdatki za vrgojo otrok zapeljali, da je s posojilničnim denarjem poskušal svojo srečo na borzi. Našel je seveda ni, nego se le globlje zakopal, dokler ni prisla — katastrofa.

Novice. — Dinamit je ubil pri gradbi železnice blizu Vratislave tri delavce. — Na Gardskem jezeru se je prekuonil čoln s tremi mladinci. Vsi trije so utonili. Na istem jezeru se je prekuonil tudi barka, v kateri je sedelo 23 dekle, a utonila je le ena. — Pri Kis-Orossu je skočil v reko Bego 101. leta stari prežitkar Fr. Toth. Živila sta s 66 let starim sinom presiromačno, oba prežitkarja. — Z verigami vleglega roparskega morilca Letkyja se ujeli kmetje blizu Kolomeje. — Sedem anarhistov je prijelo orožništvo pri Korminu. — Pritisk izseljencev v Ameriko je v pristanišču Bremenu tolik zadnje dni, posebno iz Galicije in južne Ogrske, da jih ne morejo redni parniki sprejemati, pa tudi stanovanj že ni več dobiti za čakajoče. — Zaradi prepovedi kajenja so se spuntali kaznjenci v Neaplji ter pobili dva pasnika in ranili več stražnikov. — Sladkorna tovarna v Bukarestu, last belgijske družbe je zgorela. — Dekla Marija Jurša na Dunaju je spekla svojo nezakonsko dete v štedišniku. Ovadil jo je otrokov oče.

Desertiral je prostak 17. pešpolka Alojzij Strubelj iz Št. Vida v litijskem okraju.

Nepopoljšljiva tatica je 17letna Alojzija Boč iz Grosuplja. Bila je že trikrat zaradi tativne kaznovana, a komaj je prišla iz zapora, že je izvršila celo vrsto tativ in goljufij. Ljubljanska policija jej je bila vedno za petami, a je ni mogla dobiti v post, 12. marca pa jo je izselil v Trnovom detektiv in jo aretoval. Ukradla je v 2. marca Frančiški Ravnikarjevi v Rebru iz kovčega 6 kron. Isteča dan je ogoljufala crevljarija Jožefa Zupana na Turjaškem za par čenskih žrevljev. V noči od 2. na 3. marca je ukradla v Blumauerjevi gostilni neki Terezij Kocjanovič 9 krov 80 vin. Dne 5. marca je nastopila v Burgetalu pri Škofji Loki in vuela Jeri Prašnikovi iz omare 5. K. Dne 8. marca je vstopila v službo pri Karolu Bedinu v Iški, kteremu je ukradla 20 krov in pobegnila. Dobili so pri njej tudi novo šerpo, nov predpasnik in novo krilo, kar je najbrže tudi ukradla. Policija je tatico zdrojila na Žabjek.

Za cerkev sv. Ane smo projeli od: Frank Osvalda iz Gray, Miss., domači in Drage 81; iz Richetta, Pa., smo dobili \$3.78, darovali so: Fr. Laurič in Frank Gulin iz Loškega potoka po 50 ct.; Frank Miklič iz Potprejake 50 ct.; Frank Knaus iz Planine 50 ct.; Valentijn Knaus iz Kočevske reke 25 ct.; Josip Černe iz Kočevje 25 ct.; Matija Kump iz Kočevje 28 ct.; Anton Zakraješek iz Blok 25 ct.; Jozef Lavrčič iz Loškega potoka 25 ct.; George Kukec iz Srednje vasi Kočevje 50 centov. Skupaj \$4.78.

Poneverjalec na pošti. Bivši poštni upravitelj Niederle, ki si je prisilil na Pragerskem vsebino v morje, potem pa so pljuskajoči valovi spodkopavali progo, da bodo po prave stale 25—30.000 K.

Železnična proga Trst-Poreč se ne bo mogla otvoriti, kakor se je bilo določilo. Zadnja burja je provzročila na progi velike škode. Vihar je vrgel par vagonov v morje, potem pa so pljuskajoči valovi spodkopavali progo, da bodo po prave stale 25—30.000 K.

Občinske volitve v Veloskem-Opatiji. V tretjem in drugem rezidu je smagala hrvatska stranka sijajno. V tretjem razredu je bilo oddanih nad 300 glasov, vse za hrvatskega kandidata. — „Narodni list“ v Opatiji je bil priobčil pozive na volilce v hrvatskem, slovenskem, češkem in nemškem jesiku.

Strašna smrt. Neka kmetica se je vračala iz Breclave na južnem Moravskem in je začela stran ceste grozovito upiti. Našla je 16letnega pekarskega vajenca v plamenu. Istri si je hotel življeno končati, kupil si je spirita, polil po sebi oblesko ter začal. Kmalu nato je umrl v grozni beležinah.

Vnukinja zadavila. V Šibeniku se je aprila nedavno dninarjeva žena Antonija Trocer s svojim soprogom in sinom, med preprirom sta planila oba način in sta jo pretepla. Radi tega se je hoteli mati nad sinom maščevati. Vstala je ponoči in je zadavila njegovo enoletno hčerkko. Ker je umrl Trocer se 11. otkor in trije vnuki ter je bila nekaj na umu že nekoliko bolna, je skušal njen zagovornik dokazati, da je umorila svojo vnukinjo v hipni blaznosti. Toda zdravnikov so se izrekli, da je bila Tercera duševno povsem normalna, zato je bila obsojena na smrt na vešalih.

Velika tativna. V Berolini so ukradli neznan tativi nekemu zlasti mnogo biserov v vrednosti 60 000 mark.

Novice. — Dinamit je ubil pri gradbi železnice blizu Vratislave tri delavce. — Na Gardskem jezeru se je prekuonil čoln s tremi mladinci. Vsi trije so utonili. Na istem jezeru se je prekuonil tudi barka, v kateri je sedelo 23 dekle, a utonila je le ena. — Pri Kis-Orossu je skočil v reko Bego 101. leta stari prežitkar Fr. Toth. Živila sta s 66 let starim sinom presiromačno, oba prežitkarja. — Z verigami vleglega roparskega morilca Letkyja se ujeli kmetje blizu Kolomeje. — Sedem anarhistov je prijelo orožništvo pri Korminu. — Pritisk izseljencev v Ameriko je v pristanišču Bremenu tolik zadnje dni, posebno iz Galicije in južne Ogrske, da jih ne morejo redni parniki sprejemati, pa tudi stanovanj že ni več dobiti za čakajoče. — Zaradi prepoovedi kajenja so se spuntali kaznjenci v Neaplji ter pobili dva pasnika in ranili več stražnikov. — Sladkorna tovarna v Bukarestu, last belgijske družbe je zgorela. — Dekla Marija Jurša na Dunaju je spekla svojo nezakonsko dete v štedišniku. Ovadil jo je otrokov oče.

Duhovnik kot anarhist. V Vodnjaku v Istri je pridigoval neki duhovnik iz Benetk, ki je v tej prosovi proslavljal umor kralja Humberta in se povzel do trditve, da je Bog dal mortilu orodje v roke in ga vodil, da se mu je umor posredil. Moč se je s tem pokazal kot pravi anarhist. Ako bi tako goril nekomik delavec, katerga sta uboščino v trdi boj za krah navdala s sovraštvom proti imovitom slojem, zadela bi ga kazen več mesečnega zapora, laškemu duhovniškemu anarhistu pa se je samo prepovalo nadaljnje pridigovanje v Istri, sicer pa se mu ni skrivil noben las.

Uzorci pošiljam na zahteve. Moj naslov je:

Kurz.

Za 100 kron avstr. veljave treba dati \$20.50 in k temu še 15 centov za poštino ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

Kje je?

Josip Bambič, domači in Št. Jerneja na Kranjskem. Sedem let že ni napisal domov. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov dom: Frank Bambič, P. O. Box 29, Besenber, Pa. [29mc]

Kje je?

John Milner, domači in Škofje Loka. Kder rojakov ve za njega, naj blagovoli naznamen: Jakob Jelovčič, Box 43, Redstone, Colo. [29mc]

<h2

Listek.

Sahalinski beguni.

(Spisal V. Karolenco.)

(Dalje.)

Iz sedme vojašnice so odvedli do sedaj v njej nastanjene jetnike drugam, dodim so se novodošli nastanili v vojašnici, pred ktero vhodom je stražil jeden vojak. Pričuden stražam in vajeni okovam, bi se drugače gotovo razkropili po otoku kakor ovce, ktere utečejo iz hleva.

One, kteri so že dalj časa živeli na otoku, niso zapri; po natančnejem pregledanju tamošnjih okoliščin so brezvomno vse kasnjenci uvideli, da je beg iz otoka skoraj nemogoč, in da pomenja čestokrat gotovo smrt. Tako nevarne podjetje se posređi najtrdnejšim in najpogumnejšim jetnikom. Take jetnike zavirati je pa tudi nepotrebno, kajti oni vsejedno utečejo, ako ne iz vojašnice, potem pa od dela na polju.

„Toraj, Burjan, sedaj nam svetuj“ — dejal je Vazilij tretji dan po prihodu na otok staremu Burjanu. „Ti si med nami najstarejši, ti moraš toraj vse potrebno prideti in nam dati potrebna po velja. S potrebnimi jedili se boderemo moralni tudi preskrbeti.“

„Cesa naj vam svetujem,“ dejal je Burjan hladno. „Težavna stvar, moja starost me ovira; skrbi toraj sam za vse potrebno. Čež kake tri dni nasi bodo v skupinjah poslana delo in tudi drugače zamoremo poljubno vojašnico ostaviti. Toda z vrdo na hrbitu nasi ne bodo izpušteli. Treba je toraj pomisliti, kako naj pričnemo.“

„Pomisli ti Burjan; ti itak o tem bolje veš!“

Toda Burjan ni ničesar odgovril in pričel štati, ne da bi koga pogledal. Govoril ni z nikomur, pač pa je šeptal nerazločne besede. Stari postopač, ki je bil sedaj v tretje na Sahalinu, je postajal vsaki dan slabiji.

Med tem je Vazilij pridobil še deset tovarišev za beg. Jeden je bil čvrstejši, nego drugi. Vazilij je skušal Burjana oživeti in ga pridobiti za beg, o katerem je do sedaj le malomarno govoril. Tu pa tam se mu je ponekoliko posrečilo, toda stari je vedno s tem končal, da je povdral kako težaven je beg, in da en nič dobrega ne pričakuje.

„Sahalinu ne budem vše!“ — to so bile vedno one besede, s katerimi je stari postopač izrazil svojo zginolo nado. Le tu pa tam, ko ga je izjemoma otočnost ostavila, in ko je postal radi spominov na svoj prejšnji beg za stvar navdušen, potem je pripovedoval na svojem ležišču Vasiliju o begu in potih, po katerih bodo morali beguni bežati.

Luka Dne je na zapadnejši strani otoka na obrežju proti azijski obali. Morske ozime je tam široka kakih tristo vrst; tako razdaljo prevešati v malem dolnu je nemogoče, radi česar se podajo beguni običajno na druge strane otoka. Pri begu jim na otoku nične ne ovira. „Vsak gré lahko kamkoli hoče,“ dejal Burjan, „ako želi umrijeti: otok je velik in obstoji iz polja in gozdov. Celo domačini se ne morejo povzdijati na nastaniti. Ako človek krene na desno, potem zaide na kamenito planoto, kjer ga gladne gozdne živali napadejo, ali se pa vrne prestopljeno nazaj. Ako krene proti jugu, potem pride do konca otoka, kjer je morje. Ostane nam torsaj le še jedna pot — proti severu, vedno ob obrežju; morje nam bude kazalo pot. Prehoditi moramo kakih tristo vrst in potem boderemo prišli do očine, ktera je očja in od tam moramo des vodo s dolnom.“

„Vendar ti pa moram reči“ — pristaval je Burjan svoj običajni konec — „tudi tukaj je težavno, ker moramo hoditi memo vojaških kordonov. Prvi kordon se imenuje Varki, prednajdi Pang in zadnji Pogiba (poguba) — najbrže zato, ker preti tamkaj našim ljudem skoraj gotova poguba. In kako svjaščno so sgrajeni oni kordoni. Tam, kjer se pot zavije krog vogala, tam so kordoni — človek gré, ne da nanje misli in pride naravnost v roke vojakov. Bog nas tega obvarui!“

„Vendar si pa že dvakrat šel in bodes toraj tudi sedaj vedel, kje so vojaške straže!“

„Da, gotovo sem šel!“ — in njegega ugasnale oči so se za trenutek posvetile. „Čuje toraj, kaj vam boderem povedal in se po tem ravnavate. Kmalu bodo nabirali ljudi za delo v mlinu, javite se vse. Potem boderete skupaj naložili jestvine; naložite tudi vaš suhar na voz. V mlinu je Petruša, tudi naš človek. Od tam boderemo bežali. Tri dni nas ne bodo pogrešali — tako je tukajšnji red, tri dni se slovku ni potreba javiti, ako zovejo jetnika k nastopu — to nič ne storil! Zdravnik oprosti vsakogar od kazni, bolnica je na Sahalinu slaba. Ako kedon sled prenapornega dela postane bolan in se ne more ganiti, potem se vleže v grmovje v gordu in po krepča v svežem zraku. Ako se pa že tretji dan ne vrne, potem velja za beguna. In ako pride kasneje nazaj, potem naj se napoti naravnost h. koslu.“

„Čemu h. koslu“, misle prosto voljno ne boderemo vrnili!“ dejal je Vazilij.

„In ako se ne vrneš,“ dejal je Burjan poluglasno, med tem ko je svetloba njegovih oči zopet zginula, „potem te bodo divja zveri v gozdovih rastagle, ali te bodo pa vojaki v kordonih ustrelili. Oni se z nami ne šalijo, oni nas ne pošljijo več sto vrat nazaj.... Tam, kjer nas zasadijo, nas na mestu urete in potem je vsega konec!“

„Nikari ne obupaj! Jutri odiemo. Povej Bobrovu, česa potrebujemo. „Splošnost“ bode nam vse preskrbeli.“

Stari je zopet pričel med seboj govoriti in je odšel, med tem ko je Vazilij naznauil svojim tovarišem, naj se pripravijo.

Beguni so svoje stvari pripravili za pot, zmenjali svojo slabo obliko in čevlje za boljši in so se vse javili, ko so pozvali delavce za mlin. Istri dan so odšli od mlina tudi v gozd Le Burjana ni bilo.

Tovariši so bili dobro zbrani. Z Vazilijem je šel njegov prijatelj, postopač, kteri se je tedaj imenoval Wolodjka; Makarov, velikan po postavi, srčen in gibben, ki je že dvakrat všeč iz rudnikov, dva Čerkeza, junaška in zvestna svojim tovarišem; neki Tartar, kteri je bil sicer zvit in nezaupljiv, vendar pa precej zabit in koristen. Ostali so bili tudi postopači, kteri so že ves Sibir prehodili.

(Dalje prihodnji.)

Frank Gule,
177 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y.,
priporoča rojakom svoj

HOTEL FLORENCE,
v katerem vedno toči sveže ameriško in plzensko pivo, najboljša domača kakovost importirana vina, izvrstne smotke največjih tovarn. Nadalje ima na razpolago tako lepo

KEGLJIŠČE.

Za obilen obisk se priporoča
FRANK GULE.

Slovencem in Hrvatom, posebno delavcem pri dogah v gozdovih Mississippi, Arkansasa, Tennessee itd. priporočam svoj

St. Nicholas Hotel
Corner Main in Washington Streets,
v Memphisu, Tenn.

Pri meni bode vedno dobiti čedno in ceno stanovanje in hrana, dalje sveže pivo, vino in whisky in kakovost tudi fine s medom, vse po nizki ceni. K obilnemu obisku se priporočam Slovencem in Hrvatom s spoštovanjem

BLAŽ TURK.

NAZNANILO.
Slovencem in Hrvatom priporočam moj

SALOON

1202 S. 13th St., Omaha, Neb., v obilen poset. Zagotavljam vsem obiskovalcem izvrstno posređbo z izbornim pivo, izvrstnim domaćim in kalifornskim vinom, dobrim whiskyem in izvrstnim smotkami. Priporočam se tudi rojakom potuječim skozi Omaha, ktem prek rimskim vožnje listke do Ljubljane. Kdor pride na kolodvor, naj mi telefonira, moja številka je 2172 in takoj pridem po njega. S spoštovanjem

JOSIP PEZDIRT,
1202 South 13th Street, Omaha, Neb.

JACOB STONICH
89 E. Madison St., Chicago, Ill.

Slika predstavlja uru za gospode (16 Size) z dvojnim pokrovom (Bossac) in so vsakomu znani najboljši pokrov se zlatem pretegnjen (Goldfield) in jambim za nje zo let. Kolevje je Elgin ali Waltham in stane.

**7 kamni \$15,
15 kamni \$18.**

Rojaki, kteri želite kupiti dobro uru, se vam sezaj ponuja lepa priložnost kupiti dobro uru za male denarje.

Za obile naravne se priporočam z vsem spoštovanjem

Jacob Stonich,
89 E. Madison St., Chicago, Ill.

Električni DIAMOND križ,

tudi Volta križ imenovan, je izuajalna, katera se je pred nekoliko leti vrnila na Avstrijskem, vse svoje veljavnosti nasej je takoj pot na Nemško, Francosko, Skandinavijo in v druge države, kjer je dobil pripoznanje kot najbolje sredstvo proti mnogim boleznim ali proti revmatizmu.

Ta križ ozdravlja od revmatizma, neuralgije, bolezni v krizi, bolezni v glavi, živčne bolezni, otočnosti, breznenčnosti, kap, božjast, slabja prebavjanja, zgubljenje teka in bolezni zobov.

NAVODIL:

Vsi dan dajte križ v kozarec napolnjen z najboljšim jesihom za dve minute. Za otroke zmešajte jesih z vodo v primeru z njih starostjo. Ta križ mora višeti na svilennem traku, okoli vrata tako, da leži modra stran naravno na križu na želodcu. Ta električni Diamond križ velja samo eden dolar ter se odpolije v vsaki

PRIPOGOČILA:

Vaš električni Diamond križ me je ozdravil od revmatizma v glavi po 2 tedenskih uporabi in bolezni je popolnoma ponehala. Uporočam ga povsod svojim prijateljem.

H. MILLER, Pipestone, Minn. Moja mati je nosila Vaš električni Diamond križ in v kratkem času je bolezni in krž želoden in prshil ponehala. Sedaj se počuti zdravje nego li kdaj poprej.

E. GALLU, Fairbanks, Alaska. Moja soprona bila je več let bolna, zdravilo jo je mnogo zdravnikov. Električni Diamond križ je več let pomagal, nego vse druga zdravila. Bodite tako prijazen, in poslužite mi še 4 krize.

Imel sem več let revmatizma; po 6 tedenskih uporab Vašega križa, moram pripoznati, da ni boljšega sredstva za zdravljajem od revmatizma.

PAUL POWIS, Milwaukee, Wisconsin. THE DIAMOND ELECTRIC CROSS CO., Dep. 39, - 306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILLINOIS.

NAJceneja ZALOGA V AMERIČI.

Iz tovarne naravnost družini, je naš kupčiški načrt.

Ne kupuj predno vidiš naše cene, ali izgubil bodes denar.

Poleg muzikalnih instrumentov itd. prodajamo igre in uganka (puzzles) za mladost, električne novosti in 1000 prihih potrebnih reči, vse zelo po ceni. Mi damo zadoščanje, ali pa vaš denar nazaj. Vsak kupec dobi primočno darilo. Ako kupis za \$1, si lahko izberes darilo 10 ct.; za \$10 dobiti darilo za \$1 itd. Pri kupljem blagov dobiti 10 odstotkov v darilih.

Osreči svoj dom z domačo godbeno skrinjico, najbolj čudežni in najcenejši muzikalni instrument at dom. Isti daje več zabave nego orglje, ktere stanejo stolo dolj. Vedno v redu. Muzikalne vrednosti ni potreba. Tudi otroci lahko igra. Vsi kupci so zaščiteni in zadovoljni, kajti njihova prizakanja so mnogo prekoena. Igra v nih nogo 100 komadov, kar je razvidno iz vsake skrinice priložene Pole. Lahko se rabí v cerkvah, šolah, pevskih in drugih družinah za spremljanje petja. Zaslubi svojo ceno v eni noči, ko prekrbi goščbo pri zabavah. Igra vse stare pesmi, koračnice, poskočnice, polke, kadrilje in operne melodije, kakor tudi najnovje pesmi. Vsak komad lahko ponavljaj kakor hoče, ali igra novega. Stane samo \$6 v fini skrinici z godbo. Ako želiš poslužiš godbeno skrinico po sprejemu \$1. Ostatlo plačas po prejmeti blago. Agentje zaslužijo mnogo denarja. Posli 2 centovno marko za cink.

STANDARD MFG. CO.,
29 Beekman St., P. O. Box 1179, Dept. G N, NEW YORK CITY.

KNJIGE

ktere imamo v naši zalogi in jih odpošljemo poštne prosto, ako se nam znesek naprej pošlje:

Molitvene knjige:

Fino vezane z imitacijo slonove kosti, ali v finem usnju in z zlato obrožem:

Spomin na Jezusa 45 ct., 35 ct. Rafael, platno 75 ct.

usnje 85 ct.

Krug angelški, 65 ct.

Vrtec nebeski, 65 ct. 45 ct.

Duhovni studenec, 65 ct.

Vodnik v nebesa, 65 ct.

Rajski cvet, 65 ct.

Ježus prijatelj otrok, 60 ct.

Hvala božja, 60 ct.

Ave Marija, 10 ct.

Evangeliji, 50 ct.

Druge knjige:

Pavlinov slovensko-angleški slovaršček, nova izdaja, 50 ct.

Hitri računar, 40 ct.

Pratika, mehko vezana, 10 centov,

Abečnik za slov. mladež, 20 ct.

Slovensko-nemški besednjak 90 ct.

Družna nemška vadnica, 80 ct.

Prva nemška slovnica, 35 ct.

Pavlinov slovensko-nemški slovaršček, 40 ct.

KOLEDAZ za leto 1902, 25 ct.

Hubad pripovedke I. in II. zvezek 20 ct.

Svetlo pismo stare in nove zavezne z razlaganjem — 6 zvezek \$6.

Zgodbe sv. pisma malo izdaja 30 ct.

„velika“ 50 ct.

Bleibweis slovenska kuharica \$1.80

Dimnik avstrijski. junaki vezane 90 ct.

„broširane“ 75 ct.

Spominski listi iz avstrijske zgodovine 20